

NEWSLETTER

institut
VÁCLAVA
KLAUSE

Tomáš Břicháček:

Zelený úděl. Co dělat?

Václav Klaus: Atentát na

Roberta Fica českýma očima

Mirek Macek nám bude

nesmírně chybět

Jan Keller: Kolik stojí česká

suverenita

Pavel Uherek: Kdo je tady

antisystémový?

Jan Žamboch: Pozoruhodná

slova ústavního soudce Jirsy

Ladislav Ják: Středověk trvá

Jiří Weigl: Hokejové přemítání

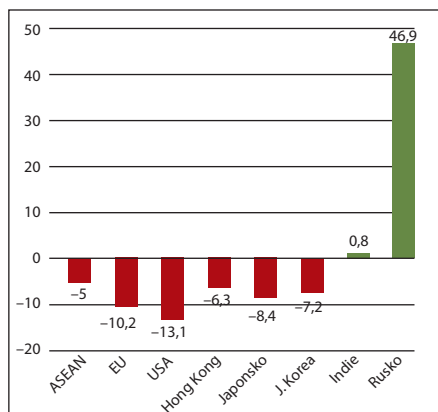
Filip Šebesta: Vybírání

ukrajinské zatačky

KVĚTNOVÝ GRAF IVK

Ekonomické sblížení?

meziroční změna čínských exportů do vybraných zemí a regionů (2022/2023, v %)

Pramen: Statista.com, 2024

Institut Václava Klause o.p.s.

Šárecká 15/29

160 00 Praha 6

e-mail: office@institutvk.cz

www.institutvk.cz

IVK – Newsletter

Institutu Václava Klause

Registrace MK ČR E 11024

Periodicita: měsíčník

Datum vydání: 31. 5. 2024

Zelený úděl. Co dělat?

Tomáš Břicháček
právník a publicista

Zelený úděl je dnes – na sklonku institucionálního cyklu 2019–2024, z něhož vzešel – v právním řádu a v politice EU plně etablován. Příslušné závěry Evropské rady, Evropský klimatický zákon a dlouhá řada unijních předpisů udávají jasný směr. Podobně jako československá ústava z roku 1960 prohlašovala, že „socialismus v naší vlasti zvítězil“, mohou nyní zastánci zelené doktríny oslavovat svůj triumf v Unii, zatímco klimatický zákon slibuje jeho nevratnost.

Zcela do této noty padl Petr Fiala, když ještě před volbami 2021 prohlásil: „Green Deal je realita. Nemá už smysl spekulovat nad tím, jak by to mohlo být jinak. Teď musíme využít příležitost, jak investicemi do udržitelného rozvoje, obnovitelných zdrojů a cirkulárního hospodářství modernizovat českou ekonomiku a zvýšit kvalitu života.“

Podobně jako československá ústava z roku 1960 prohlašovala, že „socialismus v naší vlasti zvítězil“, mohou nyní zastánci zelené doktríny oslavovat svůj triumf v Unii, zatímco klimatický zákon slibuje jeho nevratnost.

V podobném duchu Fiala již jako předseda vlády na nedávné konferenci Green Deal Summit 2023 doplnil: „Já jsem se, když byl Green Deal přijímán, nikdy netajil určitými výhradami a tím, že bych se snažil domluvit nějakou jinou podobu toho výsledného kompromisu. Ale Green Deal je v této podobě realitou a my se musíme snažit, abychom tu realitu co nejlépe naplnili. Proto se také přimlouvám, abychom maximálně využili tuto příležitost, abychom podrobili cíle Dohody intenzivním diskusím a revizím, abychom správně nastavili úpravy politik, aniž bychom opustili ten základní cíl, aby nám pomohly zlepšit naši konkurenceschopnost a navázat na podstatné změny, které se nám v Evropě nedávno podařily.“

Je toto opravdu jediná cesta? Měli bychom Zelený úděl považovat za hotovou věc a jen trpně přihlížet jeho uskutečňování, popřípadě cudně vybízet k „mírnému pokroku v mezích Evropského klimatického zákona“?

Rozhodně ne. Vedle upřímně nadšeného přijetí Green Dealu a jeho agilního plnění jde o druhý nejhorší postoj, který si lze představit.

Ne fialovské odevzdanosti

Markéta Šichtařová v jednom rozhovoru Fialův první výrok zhodnotila takto: „Proč, probůh, takové dobrovolné vazalství? Proč takové rezignované přijímání pekla, které nás má ekonomicky zničit? Jak proboha může ‚modernizovat českou ekonomiku a zvýšit kvalitu života‘ fakt, že připustíme

EDITORIAL

Prvního května jsme si připomenuli dvacet let od vstupu České republiky do evropské unie. Kolektiv IVK tuto událost „oslavil“ spolu s veřejností v předvečer prvního máje výstupem na bájnou horu Blaník, který navazoval na „prvovýstup“ ke vstupu do unie tehdejšího prezidenta republiky před dvaceti lety. Byla to svou povahou milá a přátelská, lidová akce. Kontrastovala s velkolepostí oficiálních oslav se zahraničním účastenstvím v pražských koncertních sáňkách, po kterých nám na pražských tramvajích zůstaly nepochopitelně vlát – a po celý květen vlály spolu s českými – modré unijní vlajky.

První máj nám přinesl ale také smutnou zprávu o úmrtí Miroslava Macka. Svým textem na něj v tomto vydání vzpomíná Václav Klaus. Moc hezkou vzpomínku s názvem „Lídr se nevolí...“, která se bohužel do tohoto vydání již nevešla, publikoval také jeho bývalý kolega z ODS Ivo Strejček, přečíst si ji můžete na našich webových stránkách.

V polovině května nás všechny šokoval pokus o atentát na slovenského premiéra Roberta Fica zradikalizovaným odpůrcem vlády ve středoslovenském městě Handlová. Na výzvu deníku *Štandard* napsal Václav Klaus několik dní po této děsivé události text, který s přáním

(Pokračování ze strany 1)

brzkého uzdravení slovenskému premiérovi přetiskujeme i na následujících stránkách. Více textů komentujících tuto událost pak naleznete opět na našem webu.

Z činnosti IVK stojí dále za připomenutí vystoupení autora těchto řádek na konferenci Společnosti na obranu svobody projevu s názvem „Přežije svoboda slova boj s dezinformacemi?“. Nejzásadnějším počinem bylo ale představení knihy Tomáše Břicháčka *Green Deal – Zelený úděl* (záznam je možné zhlédnout na YouTube IVK). V závěru měsíce se pak konala na pražských Vinohradech autogramiáda této a dalších dvou publikací, které v naší edici letos dosud vyšly. Jednu z klíčových kapitol Břicháčkovy knihy, v níž si její autor pokládá Černyševského otázku „Co dělat?“ si můžete přečíst i v tomto čísle.

Filip Šebesta

asistovanou ekonomickou sebeustrukci? Technologický rozvoj nikdy nenastal se smířeným přikyvováním nějaké ideologii. Ten vždy nastal, když nějaký vizionář a vynálezce se naopak politické ideologii postavil a nebal se přijít s přelomovým vynálezem.“

Velmi pěkně se s Fialovým přístupem vypořádal komentátor Oldřich Tichý v Reflexu. Ten nejprve poznamenal: „Všimli jste si, že by se v Česku vedla široká veřejná diskuse o tom, jestli jsou lidé ve jménu sporné zelené budoucnosti ochotni obětovat své pohodlí, komfort, životní úroveň? Taková věc by přece měla být velmi podrobně probírána, posuzována, zvažována... Fiala už je s tím ale hotov.“

Ne, fialovské odevzdanosti a pasivity propadnout nesmíme. Postavme proti ní optimismus, nepodvolení se, odhodlání a činorodost.

Zajímavé by podle Tichého bylo představit si, jak by s podobně „realistickým“ přístupem předseda ODS reagoval na některé milníky před rokem 1989. Autor sám nabízí příklady, jak by to mohlo vypadat:

„Rok 1939: Protektorát Čechy a Morava je realita. Nemá už smysl spekulovat nad tím, jak by to mohlo být jinak. Teď musíme využít příležitosti, jak ve spolupráci s velkým německým národem modernizovat protektorátní ekonomiku a zvýšit kvalitu života.“

Rok 1948: Vítězství dělnické třídy nad buržoazií je realita. Nemá už smysl spekulovat nad tím, jak by to mohlo být jinak. Teď musíme využít příležitosti, dokončit úplné převedení moci do rukou pracujících a rázně zúčtovat s reakčními štváči a jejich napomahači v žoldu USA.“

Rok 1968: Bratrská pomoc vojsk Varšavské smlouvy je realita. Nemá už smysl spekulovat nad tím, jak by to mohlo být jinak. Teď musíme využít příležitosti, jak společně v rámci RVHP modernizovat socialistickou ekonomiku a dosáhnout co nejlepších výsledků IV. pětiletky.“

Ne, fialovské odevzdanosti a pasivity propadnout nesmíme. Postavme proti ní optimismus, nepodvolení se, odhodlání a činorodost.

Je snadné do právního řádu vnést jakýkoli módní postulát a koncept, který vychází z panující ideologie dané doby. Jednou je to rasová čistota, jindy vedoucí úloha dělnické třídy, jindy klimatická neutralita nebo sedmdesát pohlaví. Když daná ideologie padne, její nánosy se z práva vymetou a jede se dál.

Mám-li začít u optimismu, proti momentálnímu úspěchu Green Dealu můžeme slovy Voskovce a Wericha namítnout, že „nikdy nic nikdo nemá mít za definitivní“. To se ostatně potvrdilo i na příkladu zmiňované komunistické ústavy. Je snadné do právního řádu vnést jakýkoli módní postulát a koncept, který vychází z panující ideologie dané doby. Jednou je to rasová čistota, jindy vedoucí úloha dělnické třídy, jindy klimatická neutralita nebo sedmdesát pohlaví. Když daná ideologie padne, její nánosy se z práva vymetou a jede se dál.

Při vší katastrofálnosti a zdánlivé bezvýhodnosti představuje současná situace zároveň naději. Můžeme se totiž domnívat, že jak klimatický alarmismus, tak evropská integrace dospěly se Zeleným údělem do zlomového bodu. Ukously si totiž příliš velké sousto, na kterém si vylámu zuby. Uváděli jsme celou řadu důvodů, proč Zelený úděl musí skončit nezdarem a narazit na odpor širokých vrstev lidí (viz kapitolu IV-5). Jeho pád může zahýbat celým dosavadním bojem proti globálnímu oteplování i nynější předimenzovanou centralistickou Unii.

K tomu, aby se toto vše stalo, bychom se měli snažit aktivně přispět, nejen spoléhat na to, že k těmto dějinným pohybům dojde bez nás.

Náš odpor musí být nekompromisní, hlasitý, všestranný

V knize *Sebeustrukce Západu 2.0* voláme po zásadním odmítnutí pokrokářských utopických vizí a po napnutí všech sil k jejich zastavení. Boj proti Green Dealu je toho neodmyslitelnou a prvořadou součástí. Klimatickému šílenství se musíme rezolutně postavit, a to dříve než stačí napáchat nenapravitelné škody.

Je třeba otevřeně a hlasitě říkat, že Zelený úděl je o doktrinářství, fanatismu, sociálním inženýrství, nepokoře, naivním snilkovství, fantazírování, lhaní si do kapsy. Že znamená definitivní rozchod EU se zdravým rozumem a základy ekonomického uvažování. Že jeho realizace by tvrdě dopadla na široké vrstvy lidí a na celé hospodářství. Že by přinesla výrazný nárůst cen zboží i služeb, další tíživou administrativní zátěž pro podnikatele i občany, omezení mobility, poškození konkurenceschopnosti evropských podniků ve světě, deindustrializaci, nezaměstnanost, snižování životní úrovně a také indoktrinaci a převýchovu. Pokud by Unie nestrhla zbytek světa k podobnému odříkání – což se zatím zjevně nedaří –, celé její snažení by při jejím malém a klesajícím podílu na celosvětovém vypouštění skleníkových plynů, bylo prakticky zbytečné. Ve výsledku by nám zůstaly jenom dluhy, hospodářský úpadek, zničený průmysl a výhled na záda těch, kteří využili našeho zatemnění myslí a šli rychle dopředu.

Zelený úděl je třeba odmítnout od základů, poněvadž právě ty jsou pochybené a nic dobrého z nich vyrůst nemůže. Žádný prostor pro kompromis zde není. Lidé měli s klimatickou linií EU trpělivost příliš dlouho.

Je třeba otevřeně a hlasitě říkat, že Zelený úděl je o doktrinářství, fanatismu, sociálním inženýrství, nepokoře, naivním snilkovství, fantazírování, lhaní si do kapsy. Že znamená definitivní rozchod EU se zdravým rozumem a základy ekonomického uvažování.

Jestliže Brusel je odhodlán „razit cestu k urychlení klimatických a environmentálních opatření na všech frontách“ a říká, že „žádný krok není tak malý, aby nemohl přinést změnu“, měli bychom být schopni obrátit tato hesla proti němu. Musíme být připraveni rozvinout odpor v nejrůznějších sférách života a zapojit bohatou škálu prostředků, které se nabízejí – od volebních lístků, přes polemiku až po politické vtípy. To vše s nadějí, že každé malé zabušení kladívkem do korpusu unijní klimatické doktríny přispěje nakonec k jeho roztržštění na kusy a sesuvu k zemi.

Hlavní arénou je samozřejmě politika. V ní musíme být schopni:

- především volit na všech úrovních včetně voleb do Evropského parlamentu politické subjekty, které Zelený úděl jednoznačně odmítají a prosazují jeho zastavení;
- tlačit liknavé politiky k tomu, aby zaujali takové jasné negativní stanovisko – to platí pro voliče, kteří by měli svým zástupcům signalizovat, že toto téma je pro ně prvořa-

dé, i pro straníky, kteří by měli sunout odpor k unijní klimatické politice do popředí programu svých stran či hnutí;

- vést demokratické instituce k tomu, aby uznaly toto téma jako bytostně politické a vzaly si je zpět od klimatické vědy – požadujeme, aby se znovu ujaly svojí plné odpovědnosti, aby se přestaly za vědu schovávat, aby přestaly být tiskovými mluvčími vědců a vykonavatelů jejich vůle;

- organizovat demonstrace, happeningy, petice a další podobné akce, protože ty mohou přispět ke zviditelnění této problematiky, k nátlaku na politiku (ve smyslu předchozích dvou bodů) i k povzbuzení ducha odporu ve společnosti.

Musíme být připraveni zapojit se do polemiky – psát knihy, články, příspěvky a komentáře na sociálních sítích, diskutovat na konferencích, besedách a podobných akcích nebo i s přáteli u piva.

Druhou, s politikou úzce související (a částečně se s ní prolínající) sférou, je společenská diskuse – v médiích, v kultuře, ve vědě, na sociálních sítích, na pracovišti, v restauračních zařízeních a vůbec všude, kde spolu lidé probírají věci veřejné. Musíme být připraveni zapojit se do polemiky – psát knihy, články, příspěvky a komentáře na sociálních sítích, diskutovat na konferencích, besedách a podobných akcích nebo i s přáteli u piva. Vhodnou a osvědčenou zbraní Čechů v rámci boje s ideologiemi všeho druhu je humor.

Třetí klíčovou sférou je rodina, respektive výchova dětí. Zdravé rodiny bývaly vždy štítem proti propagandě a indoktrinaci, ve chvíli, kdy stát ovládl nebezpečné ideologie. Rodiče, po krátkém nadechnutí v devadesátých letech minulého století, jsou znovu postaveni před úkol uvádět svým dětem na pravou míru, co slyší ve škole a co hlásá veřejná moc. Zde samozřejmě nejde jen o Zelený úděl, ale o všechny další mantry progresivistické levice.

EU musí projít zásadní reformou

Green Deal není jen plodem zdvořelého a do extrémů dotaženého klimatického alarmismu, ale i erupcí evropského centralismu. Je zmetkem z dílny integrace, která fatálně sešla z cesty.

Okolnost, že se o celé záležitosti rozhodovalo ve vzdáleném, nepřehledném, byrokraticko-technokratickém prostředí unijních institucí, a nikoli v jednotlivých členských státech, sehrála klíčovou úlohu při prosazení celého plánu. Ukazuje to s nejvyšší naléhavostí, jaká rizika s sebou nese svěřit rozsáhlé a nejasně ohraničené pravomoci nadnárodním institucím mimo demokratickou kontrolu.

Je zřejmé, že takto Unie nemůže pokračovat dále. I kdyby se podařilo Zelený úděl v rámci současných mechanismů odvrátit, příště by dost dobře přišel podobně iracionální, totalitární zásah pod jinou záminkou.

Řešení tkví jedině v hloubkové reformě právního a institucionálního rámce Unie, protože zde rozebírané problémy jsou v samotném jádru nynějšího systému. Není myslitelný posun beze změny nastavení pravomocí, rozhodovacích postupů a kontrolních mechanismů.

V minulé kapitole jsme pro nynější stav integrace hledali různé příměry. Od těch se můžeme odrazit i při popisu řešení. Vzpomeneme-li si na valící se kaši, jsme nyní ve fázi, kdy musíme zakřičet: „Hrnečku, dost!“ V případě Otesánka nyní čekáme na pomyslnou babičku s motykou, která učiní řádění dřevěného monstra přitřž. Konečně sáhneme-li po onom nejpřílehavějším připodobnění k SVJ, nyní je načase, aby si vyvlastnění „vlastníci“ (členské státy) uvědomili, k čemu v jejich „domě“ došlo, a našli odvahu vzít si svoje práva zpět.

Obslužnou organizaci potřebujeme, ale jen takovou, která zná svoje místo, a která se věnuje věcem, jež jí přísluší. Evropská

unie má smysl jedině jako regionální hospodářský blok, který usnadňuje vzájemný obchod mezi členskými státy. K tomu byla vytvořena, v tom se kdysi osvědčila, na tom vybudovala svou značku. Čím usilovněji se snaží být něčím jiným – nadstátem, globálním hráčem –, tím více se z původního užitečného nástroje mění v kouli na noze. Potřebujeme organizaci, která je svým členům sluhou, ne pánem; která si hledí svého, a nemá ambice být ředitelem zeměkoule; která stojí nohama pevně na zemi, a nepodléhá módním ideologiím.

Evropská unie má smysl jedině jako regionální hospodářský blok, který usnadňuje vzájemný obchod mezi členskými státy. K tomu byla vytvořena, v tom se kdysi osvědčila, na tom vybudovala svou značku.

Řešení tkví jedině v hloubkové reformě právního a institucionálního rámce Unie, protože zde rozebírané problémy jsou v samotném jádru nynějšího systému. Není myslitelný posun beze změny nastavení pravomocí, rozhodovacích postupů a kontrolních mechanismů.

Jako možnou cestu pro nahrazení nynějšího centralistického, expanzivního modelu vidím systém flexibilní integrace založený na skromném povinném společném základu a volitelné nadstavbě. EU by měla být pružnou platformou pro spolupráci a dialog evropských zemí, a to zejména v hospodářské oblasti. Tato platforma by měla dát členským státům možnost zapojovat se do společných aktivit – nad rámec onoho povinného základu – tu intenzivněji, tu volněji podle aktuální vůle.

Pokud jde o podrobnější rozpracování těchto úvah, mohu odkázat na článek *Nástin možné zásadní přestavby Evropské unie – z pohledu právníka* (2016) nebo na text *Flexibilní vícerychlostní Unie a la carte* (2021).

Šedmá kapitola z knihy Green Deal – Zelený Úděl

Atentát na Roberta Fica českýma očima

Václav Klaus

Mnohé o tomto zločinu a o této tragédii bylo už řečeno, ale mnohé je třeba doříci. A zejména je třeba mnohé z toho, co bylo řečeno, opravit. A říci jinak.

Hned druhý den po hrůzném činu v Handlové jsem polemizoval s výroky v českých médiích, že byl Robert Fico (oni samozřej-

mě drze říkají a pší bez křestního jména) „postřelen“. Ne, nebyl postřelen. Byl na něho spáchán atentát. Postřelit se dá někoho z nepozornosti někde na lovu. V tomto případě to byl čistý, politický, ideově motivovaný atentát.

Byl to čin jednotlivce a necítím důvod spekulovat o nějakém širším plánu. I kdyby to ale bylo několik jednotlivců, nic by to neměnilo. V jedné televizní stanici jsem řekl, že – ač to byl na území původního Československa zcela mimořádný čin, který od atentátu na Rašína našťestí až dosud nebyl nikdy topkován – nebyl to blesk z čistého nebe. To

nebe už je hodně zamračené. Na Slovensku asi více než u nás v České republice, ale to už je rozdíl jen v kvantitě, nikoli v kvalitě.

Ne, nebyl postřelen. Byl na něho spáchán atentát. Postřelit se dá někoho z nepozornosti někde na lovu. V tomto případě to byl čistý, politický, ideově motivovaný atentát.

V obou našich zemích byla vytvořena atmosféra nepřátelství, nevráživosti, nesnášenlivosti. Názorový protivník byl pře-

měněn v nepřítele, přestal být vítaným účastníkem diskuse. Přestal být partnerem v dialogu, ke kterému je třeba se chovat s plným respektem. Stal se nepřítelem, který musí být eliminován, zadupán do země, považován za člověka druhé kategorie.

Názorový protivník byl přeměněn v nepřítele, přestal být vítaným účastníkem diskuse. Přestal být partnerem v dialogu, ke kterému je třeba se chovat s plným respektem. Stal se nepřítelem, který musí být eliminován, zadupán do země, považován za člověka druhé kategorie.

Neznám každodenní politickou diskusi na Slovensku, ale vím, že je velmi ostrá a nepřátelská. Opakovaně mi to říkal osobně i Robert Fico, když popisoval své vážné obavy o svůj život v době před několika lety. Nebudu uvádět náhodné výroky slovenských politiků, aktivistů a novinářů, nebyl bych schopen posoudit jejich váhu a význam. Až k nám však zaznívala velmi útočná slova předsedy strany Progresívne Slovensko.

Trápí mne i příspěvek české politiky, resp. některých českých politiků k ostrakizaci Roberta Fica. Opět se špatně vybírá. Rozhodnutí premiéra Fialy – shodou okolností v momentu, když jsem byl v Bratislavě na návštěvě u premiéra Fica – přerušit setkávání české vlády s vládou slovenskou, bylo významným příspěvkem ke zvyšování napětí a mohlo ovlivnit někoho i na Slovensku. Pachatel atentátu je vidět na videozáznamech z protificovské demonstrace, kdy křičí „zrádcové, kolaboranti“ a opakovaně „dost bylo Fica“. Kolega Ladislav Jakl napsal ve své glose k tomuto tématu slova „už víme, jak to myslel“. Dodávám, že už víme, co může znamenat slovo „dost“.

Trápí mne i příspěvek české politiky, resp. některých českých politiků k ostrakizaci Roberta Fica.

K obrovskému neklidu a nepřátelství přispívá i válka na Ukrajině. Asi i to hrálo svou roli v myšlení atentátníka. Robert Fico zaujal pragmatický, racionální postoj, který je založen na tom, že je třeba co nejrychleji válku zastavit a zahájit mírová jednání. To je jediná možnost, kterou však progresivisté celého světa, Evropy, České republiky i Slo-

venska rezolutně odmítají. Já se však k této myšlence hlásím a v tom jsem s Robertem Ficem zcela v souladu.

Politika a politické strany jsou vyprázdněny, zůstala jenom jejich skořápka. Ta se nahrazuje nenávisťou rétorikou a – jak jsme viděli ve středu – i použitím revolveru.

Začal jsem úvahou, že tento ideový politický atentát nebyl bleskem z čistého nebe. Je produktem soudobého stylu politiky, ze které se zcela vytratil pozitivní obsah, politiky, která se stala pouhým bojem o politické funkce a ve které se klíčovým nástrojem politického diskursu stalo očerňování a demonizace politiků z opačného tábora. Politika a politické strany jsou vyprázdněny, zůstala jenom jejich skořápka. Ta se nahrazuje nenávisťou rétorikou a – jak jsme viděli ve středu – i použitím revolveru. Jediným návratem k normalitě bude návrat k normální ideové politice a ke korektnímu politickému diskursu. Strašně si přeji, aby se toho Robert Fico mohl aktivně zúčastňovat i v budoucnu.

publikováno v denníku *Štandard*, 18. 5. 2024

Mirek Macek nám bude nesmírně chybět

V noci na Prvního máje přišla pro mnohé nesmírně smutná a překvapivá zpráva, zemřel Mirek Macek. Já úplně překvapen nebyl. Před dvěma týdny mi telefonoval, dlouho jsme si povídali a já vycítil, že se blíží konec. Řekl mi, že z vlastního rozhodnutí opustil olomouckou nemocnici, že se vrací domů a že se vzdává jakýchkoliv dalších pokusů o zastavení vážné nemoci. Mluvil vyrovnaně a rezolutně, měl jenom starost o svou ženu Petru. Právě z toho jsem pochopil, že se opravdu loučí.

Mirek Macek byl vskutku renesanční osobností s obrovským množstvím zájmů a aktivit.

Mirek Macek byl vskutku renesanční osobností s obrovským množstvím zájmů a aktivit. Když jsme se na jaře 1990 potkali v politice v Občanském fóru, zaujalo mne, že on – zubař – dokázal v minulosti uběhnout maratón, že ve svém rodném Zábřehu dlouhá léta vedl filmový klub i že stačil přeložit a vydat knížku Shakespearových sonetů. To jsem ještě nemohl tušit, že o desetiletí později vystaví na zámku v Litomyšli svou osobní sbírku obrazů s názvem „Krajina mého srdce“. Naši zemi opravdu miloval. Přesto je české veřejnosti známý zejména jako politik a následně jako neúnavný glosátor našeho veřejného dění. Jeho internetový blog Viditelný Macek (jako úžas-

ně vtipná parafráze konkurenčního, ideově velmi odlišného blogu Neviditelný pes) mnoho lidí dychtivě četlo.

Byl politikem, který měl významný podíl na vzniku české polistopadové autentické pravice a byl klíčovým spoluzakladatelem ODS.

Byl jedním z mých nejbližších politických spolupracovníků. Byl politikem, který měl významný podíl na vzniku české polistopadové autentické pravice a byl klíčovým spoluzakladatelem ODS. Skoro se odvažují říci, že by bez něho ODS buď nevznikla, nebo by vznikla ODS poněkud jiná. Dlouhá léta jsem v projevech doma i v cizině opakoval jeho výrok, že pro nás je osou našeho myšlení čtveřice slov (jedinec, rodina, obec a stát) a to právě v tomto pořadí. V dnešním kontextu musím podotknout, že tam nebyl žádný nadstát, žádná Evropská unie.

Mirka jsem si nesmírně vážil pro jeho jasné politické myšlení, pro jeho schopnost srozumitelně formulovat své názory a pro jeho přesvědčivé vystupování, kterým uměl strhnout lidi kolem sebe. Byl pracovitý, byl nebojácný a ryze pravicový člověk. Jeden kolega mi včera připomněl jednu důležitou věc, že Mirek Macek začínal připravovat další volební kampaň hned druhý den po skončení voleb.

Naše veřejnost jej, kromě člověka politického, zná jako úspěšného a oblíbeného spisovatele. Nebojácně se pustil do několikaletého pokračování Jirotkova Saturnina a psal i detektivky.

Mirka jsem si nesmírně vážil pro jeho jasné politické myšlení, pro jeho schopnost srozumitelně formulovat své názory a pro jeho přesvědčivé vystupování, kterým uměl strhnout lidi kolem sebe.

Jeho milovaným koníčkem byla zahrada, kterou po „mackovsku“ přetvořil do překrásného místa klidu a pohody. Bylo to jeho největší umělecké dílo. V posledním publikovaném rozhovoru v měsíčníku TO řekl, že se zahradou mluví, když potřebuje udělat větší průřez, omluví se jí, a ta si dá většinou říct (každému doporučuji si tento rozhovor přečíst, pochopí, že byl Mirek Macek velký estét).

S Mirkem Mackem odchází nejen významný a talentovaný člověk české polistopadové politiky, ale také všestranně zajímavá osobnost, která bude chybět nejen jeho rodině, ale nám všem. Byl jednou z mála jistot, které jsme kolem sebe měli.

Václav Klaus,
publikováno v *Lidových novinách*, 3. 5. 2024

Kolik stojí česká suverenity

Jan Keller
sociolog

Dva minulí čeští prezidenti Václav Klaus a Miloš Zeman se neshodují v hodnocení uplynulých dvaceti let z hlediska našeho členství v Evropské unii. Zatímco Václav Klaus hovoří o neúspěšném období, Miloš Zeman to vidí opačně. Připouští, že to může působit mírně cynicky, ale Česko na vstupu vydělalo, protože za těch dvacet let dostalo přibližně o dva biliony korun více, než do pokladny Evropské unie odvedlo.

Domnívám se, že pravdu má Václav Klaus, ovšem stanovisko Miloše Zemana je přesto neobyčejně cenné. Dozvídáme se z něj, nakolik bývalý prezident oceňuje zbytky české suverenity. To, že se po dvaceti letech řeší definitivně její zánik, je mimo veškerou pochybnost. Green Deal rozhodne o rozsahu, ve kterém budou zdecimovány zbytky průmyslu, a o tempu, kterým se dokončí likvidace našeho zemědělství. Migrační pakt rozhodne o budoucí skladbě našeho obyvatelstva a o charakteru mezinárodních a mezináboženských konfliktů, které se budou na našem území odehrávat.

O všech těchto věcech se bude rozhodovat výhradně v Bruselu, takže výsledek každých dalších parlamentních voleb v Česku bude pro našince už tak trochu nezajímavý. Ko-

nec suverenity a zbytečnost demokracie podle Miloše Zemana vyváží dotace v souhrnné výši dvou bilionů korun českých. „To je i důvod, proč jsem na sjezdu nebo konferenci SPD říkal těm, kdo chtějí vystoupit z Evropské unie, že by měli být trochu vděčnější. Já samozřejmě netvrdím, že je všechno v pořádku: Evropská unie je byrokratická, ale je na nás, včetně voleb do Evropského parlamentu, abychom zvolili ty, kteří této byrokratizaci dokážou zabránit,“ dodal bývalý prezident v rozhovoru pro XTV.

Konec suverenity a zbytečnost demokracie podle Miloše Zemana vyváží dotace v souhrnné výši dvou bilionů korun českých.

Osobně se domnívám, že účastníci sjezdu Okamurovy strany Zemanova slova nepochopili, proto mu tleskali ve stoje. Zamysleme se nad oběma body jeho sdělení. Za co máme být Evropské unii trochu vděčnější? Dva biliony Kč odpovídají zhruba částce 80 miliard eur. Z příslušných statistik zjistíme, že jen ekonomický výkon Bavorska se pohybuje nad 700 miliardami eur ročně. Máme být tedy vděční za to, že jsme byli během dvaceti let obdarováni zhruba jednou desetinou ročního HDP Bavorska. Je to zajímavá informace a mělo by se o ní diskutovat. Možná má Miloš Zeman pravdu a jedna desetina bavorského HDP za ztrátu posledního zdání české suverenity stojí. Ale třeba budou i jiné názory.

Zeman dále vyzval, abychom se ve volbách do europarlamentu zasadili o to, aby byla EU méně byrokratická. To je dobrá rada. Problém je snad jedině v tom, že volby do Evropského parlamentu mohou stěžejně ovlivnit míru byrokratičnosti Evropské unie. Evropská komise, jejíž členové voleni nejsou, má de facto větší pravomoci než Evropský parlament. A právě Komise je garantem byrokratičnosti. Její název i charakter připomínají staré pruské vojenské komisaře. Byli do svých funkcí jmenováni proto, aby udržovali přísný řád a pořádek. Sloužili naprosto oddaně, nezapomněli přitom využít propůjčených funkcí k finančnímu povznesení svých méně urozených rodin, z nichž byli vybíráni. Detaily lze dohledat v pracích Otto Hintzeho, předního historika pruské státní správy.

Letošní volby do Evropského parlamentu budou nesporně důležité. Každý z uchazečů o místo europoslance by měl naprosto jednoznačně dopředu říci, zda je pro zrušení práva veta, pro zavedení eura a zda souhlasí se současným zněním migračního paktu. Řeči o tom, že změní Evropu a že budou hrát první ligu, si mohou nechat klidně pro sebe. Evropu budou měnit k obrazu svému opět především eurokomisaři. Toho českého bude nominovat jedna ze stran současné vládní koalice. A to zcela bez ohledu na výsledky letošních eurovoleb. Snad bude mít Rakušanův STAN s Danuší Nerudovou šťastnější ruku, než měl Andrej Babiš s Věrou Jourovou.

6. 5. 2024, převzato z časopisu Argument

Kdo je tady antisystémový?

V jedné z nedávných zpráv Ministerstva vnitra ČR o extremismu se můžeme dočíst, že za extremistická jsou považována tzv. antisystémová hnutí. Za tato hnutí zpráva považuje, citujeme: „skupiny nespokojených občanů, kteří nedůvěřují vládě, demokratickému systému a nesouhlasí se zahraničním směřováním státu. Tito lidé se se současným systémem hodnotově neztotožňují, nepocítují v něm oporu, nemají pocit, že je pro ně přínosem. Hledají proto alternativu, se kterou dokáží souznít a ve které najdou pocit bezpečí, jistoty a stability“. Konec citace.

Co vyplývá z dané definice?

Je v ní dvakrát slovo „pocit“ a jednou slovo „nepocítují“. Mimoděk je tím doloženo, že dnešní doba není založena na racionálním ani věcném posouzení situace, ale na vyjatých emocích. Tak i ministerští úředníci neváhají někoho označit za extremistu pouze na základě toho, že dotyčný má nějaké pocity.

Podobně i dnes oblíbený „boj“ je založen na pocitech. Bojujeme proti leccemus a patrně věříme, že jde o boj morálně spravedlivý. Ovšem ve skutečnosti se jedná o boj proti chimérickým nepřítelům, kterými jsou špatné názory, horko v létě, virus v zimě, korupce nebo utlačování sexuálních a jiných menšin. Není přitom důležité, zda tento nepřítel existuje. Důležitý je pocit, že existuje.

Není přitom důležité, zda tento nepřítel existuje. Důležitý je pocit, že existuje.

Stejně tak bolševici měli jen pocit, že Horáková byla nepřitelem státu a nacisté zase měli pocit, že za všechno mohou Židé. Reálné důkazy chyběly.

Navíc, když ministerstvo vnitra odpůrcům, resp. „extremistům“ předhazuje, že hledají bezpečí, jistotu a stabilitu, vlastně takovým odsudkem samo a jaksi bezelstně přiznává, že současná česká vláda nabízí jen ohroženou, nejistotu a nestabilitu.

Zásadní je však onen pojem „antisystémová hnutí“. Premiér Petr Fiala je profesorem politologie. Rovněž o samotném ministru vnitra Vítu Rakušanovi, prvním místopředsedovi vlády, je na stránkách vlády ČR uvedeno, že na střední škole vyučoval politologii.

Oba tito mužové v čele výkonné moci by tedy s ohledem na své dosažené vzdělání a praxi měli vědět, jak politická věda antisystémovost definuje. Teoretických přístupů je samozřejmě několik, nicméně lze je shrnout tak, že antisystémový subjekt je v opozici vůči demokratickému systému jako takovému. Staví se proti pravidlům hry zakotveným v demokratické ústavě. Tedy chce odstranit svobodnou soutěž politických stran, svobodné volby i svobodu projevu. Usiluje o uchopení moci, kterou následně bez ohledu na parlament bude vykonávat jedna strana nebo jeden vůdce, a to i násilnými prostředky. Ještě jednodušší. Antisystémový je ten, kdo chce nastolit diktaturu.

Je proto pouhý jiný názor na zahraniční politiku nebo jiný názor na to, jak „bojovat“ se sezónním respiračním onemocněním, projevem antisystémovosti? Je projevem toho, že se dotýčný hodnotově neztotožňuje s demokratickým systémem?

Nikoliv. Člověk, který říká, že nutně nemusíme přijímat masivní lockdowny nebo si přeje ukončení války, neusiluje o odstranění demokracie. Projev pouhého jiného názoru, než má vláda je naopak znakem systémovosti, je dokladem, že zde demokracii (kterou přitom chce ministerstvo vnitra ochraňovat) skutečně máme.

Nejenže tak ministerstvo svojí zprávou o extremismu připouští, že stávající vláda své

obyvatele ohrožuje, ale navíc i přiznává, že samo ministerstvo je antisystémové. Za nepřátele totiž má ty, kdo demokracii chtějí hájit, kdo mají jiný názor, kdo jsou nespokojení s nepřiměřeným vládním aktivismem vedoucím ve výsledku k potlačení demokracie.

Bojujeme proti lečtemus a patrně věříme, že jde o boj morálně spravedlivý. Ovšem ve skutečnosti se jedná o boj proti chimérickým nepřítelům.

Přístup MV ČR je proto velmi manipulativní. Běžnou věc, tedy mít jiný názor, totiž

nálepkuje negativním označením, které je navíc zcela nepřiléhavé. A MV tak činí nikoliv v zájmu demokracie, ale v zájmu udržení politické moci, resp. prosazení svého vlastního názoru.

Freud popsany jev označoval jako projekce, kdy u druhých nejvíce kritizujeme ty chyby, které sami máme. Stejně se chovají i Rakušanovi úředníci. Odsuzují extremismus, nicméně sami k extrémismu směřují.

A také Freud dodával, že projekce je manipulativní technikou, neboť tomu, který ji používá, pomáhá dosáhnout jeho cílů, resp. pomáhá mu zastřít jeho pravé záměry.

Pavel Uherek

Pozoruhodná slova ústavního soudce Jirsy

Jan Žamboch
právník

Květnové rozhodnutí Ústavního soudu týkající se úřední změny pohlaví bylo pozoruhodným počinem. Možná ještě pozoruhodnější jsou ovšem některá vyjádření soudu a soudce Jaromíra Jirsy, která se týkají samotné funkce Ústavního soudu.

Ústavní soud diskusi, o kterou z pochopitelných důvodů není velký zájem, katalyzuje tak, že svým autoritativním rozhodnutím její výsledek fakticky předurčí.

Nález přináší zarážející tvrzení, že „Úlohou Ústavního soudu je mimo jiné „katalyzovat“ demokratickou diskusi v situacích, kdy dosud neproběhla nebo kdy je dlouhodobě dysfunkční.“ Ústava ovšem žádnou takovou funkci ústavnímu soudu nedává, ten má podle článku 87 ohled-

ně zákonů rozhodovat o zrušení zákonů nebo jejich jednotlivých ustanovení, jsou-li v rozporu s ústavním pořádkem. Jinými slovy, ústavní soud má ve svém rozhodování brát v potaz pouze ústavní pořádek, k jiným okolnostem nepřihlíží. Za povšimnutí také stojí, že ústavní soud diskusi, o kterou z pochopitelných důvodů není velký zájem, katalyzuje tak, že svým autoritativním rozhodnutím její výsledek fakticky předurčí.

Ústavní soud v nálezu také zaujal stanovisko, že nečinnost českého zákonodárce v této otázce je neudržitelná, protože zůstáváme jednou z mála evropských zemí, kde zákonný požadavek chirurgického zákroku pro změnu pohlaví přetrvává. Právní situace v jiných zemích je ovšem z hlediska českého ústavního pořádku irelevantní a pro suverénní zemi irelevantní být musí. Právní poměry v Československu v roce 1936 ukotvující rovnost všech lidí také musely v porovnání s právními poměry u některých našich pokrokových sousedů budujících Novou Evropu vypadat neudržitelně.

Soud byl při svém rozhodování v choulostivé situaci, jelikož v podobné věci již před dvěma lety rozhodl, a to přesně opačně.

Při prezentování nálezu veřejnosti soudce Jirsa podle serveru Česká justice rozhodnutí odůvodnil tím, že situace byla skutkově přeci jen odlišná, a pak pokračoval těmito slovy: „Ale hlavně, když se podíváme do okolních států, co se děje ve společnosti, tak ty dva roky jsou tak strašlivě dlouhá doba, že ÚS vyhodnotil situaci ve společnosti jinak.“

Právní situace v jiných zemích je ovšem z hlediska českého ústavního pořádku irelevantní a pro suverénní zemi irelevantní být musí.

Tato slova jsou popřením deklarované funkce ústavního soudnictví, již má na základě zkušeností s totalitními režimy být ochrana těch nejzákladnějších práv, a to právě před potenciální zvláštní momentální náladou společnosti. Při plnění svého úkolu má ústavní soud přihlížet pouze k ústavnímu pořádku, neboť se má za to, že v ústavě ukotvená práva jsou základem fungování společnosti, jež by jinak byla smýkána výkyvy nálad na tu či onu stranu. Akademičky je taková úvaha pochopitelná, nicméně její naplňování v reálném světě je obtížné. Ústavní soudci bývají vybíráni z lidí konformních, kteří dobře rozumějí potřebám doby, přesněji, potřebám vládnoucích sil.

V každém případě je vyjádření soudce Jirsy užitečné. Potvrdil tím, že ústavní soud je přes všechny akademické teorie čistě politickou institucí. Sledovat dění ve společnosti a snažit se vyjádřit zájmy jednotlivých skupin je funkcí politiky. Je naprosto v pořádku, když si politická strana dá do programu usnadnění změny pohlaví a vyjde s takovým požadavkem na politický trh. Váhu takového požadavku pak přesně stanoví volby. Rozhodně to není v kompetenci ústavního soudu a rozhodně žádný soudce není schopen znát „dění ve společnosti“.

Předplatné IVK na rok 2024

institut
VÁCLAVA
KLAUSE

Předplatné IVK zahrnuje pravidelný newsletter, newslettery plus, sborníky a ostatní publikace, pozvánky na semináře.

Základní cena předplatného je 1000 Kč.

Studentské předplatné 500 Kč.

predplatne@institutvk.cz

toho není schopen žádný jednotlivec ani instituce, od toho jsou parlamentní mechanismy. Jak již bylo uvedeno výše, ústavní soud má podle naší ústavy rozhodovat o zrušení zákonů nebo jejich jednotlivých ustanovení, jsou-li v rozporu s ústavním pořádkem. O rozporu s „děním ve společnosti“ ústava nehovoří.

Vyjádření soudce Jirsy není ojedinělé, názor, že ústavní soud je politická instituce svého času výslovně vyjádřil i předseda Ústavního soudu Rychetský, nicméně soudce Jirsa odkazem na „okolní státy“ věc posunul dál. Pokud ústavní soud přihlíží k dění v naší společnosti, lze to pochopit. Pokud ovšem bere ohledy na dění v cizině, je nutno se nad

tím pozastavit. Mechanismus, jakým ústavní soud zjišťuje dění v okolních státech, aby podle něj řídil své rozhodování, je nejasný. Jasně ovšem je, že v okolních státech se zabývají i jinými tématy, než je změna pohlaví, a někdy se ta témata bytostně týkají naší územní suverenity.

23. 5. 2024

Středověk trvá

Ladislav Jaki

člen správní rady IVK

Polysexuální aktivisté jásají nad rozhodnutím Ústavního soudu, podle kterého k „úřední změně pohlaví“ již nebude zapotřebí operativní zákrok. Že prý už nebude platit „povinnost“ nechat se vykastrovat.

Nikdo nikoho přece ke kastraci nenutí. To se jen některé ženy domáhají toho, aby je stát po právní stránce považoval za muže, a někteří muži, aby je stát považoval za ženy. A stát si k tomu klade podmínky.

Celá genderová agenda stojí na lžích a toto je jedna z nich. Ono například už samo heslo „manželství pro všechny“ je lživé. Zaprvé: nikdy nebude pro všechny, třeba pro nejbližší příbuzné, pro děti či pro nesvéprávné. A zadruhé, manželství homosexuálům nikdy nikdo nezakazoval. Homosexuální muž se může a vždy se mohl oženit, a homosexuální žena se může a vždy mohla vdát. Podmínkou sňatku přece nikdy nebylo zkoumání toho, jaké obrázky snoubence vzrušují. Aktivisté nechtěli žádné „manželství pro všechny“, oni chtěli, aby bylo „manželstvím všechno“, přesněji řečeno, aby manželstvím bylo uznáno i mamonství a ženžeství.

Podobné je to i s onou „středověkou povinnou kastrací“. Nikdo nikoho přece ke kastraci nenutí. To se jen některé ženy domáhají toho, aby je stát po právní stránce považoval za muže, a někteří muži, aby

je stát považoval za ženy. A stát si k tomu klade podmínky. K nesmyslnému požadavku nesmyslné podmínky, mohl by něco říci.

Když bude chtít být někdo úředně uznán za letadlo, a stát by po něm chtěl, aby se žadatel nejdříve předvedl se svými křídly, rozhodně tím nikomu nevzniká povinnost přidělovat si křídla. Považovat se za letadlo není povinné. Vynucovat si po státu, aby člověku přisoudil jiné pohlaví, to také není povinné.

Slovo „soud“ má společný kořen se slovem „soudnost“. Soudný ústavní soud by musel v této kauze konstatovat jednoduchou pravdu, že pohlaví nelze měnit. A že nelze po státu požadovat, aby sebedeclaratorní „změnu“ pohlaví úředně jen tak respektoval. Ústavní soud svým rozhodnutím vlastně říká, že pohlaví měnit lze. Příště čekejme od Ústavního soudu rozhodnutí, že si lze svévolně měnit i věk. Nebo že má člověk právo být považován za dva lidi. Sevším všudy, i s nárokem na dva důchody nebo na dva hlasy ve volbách. A je úplně jedno, že to je nesmysl, protože Ústavní soud je výrobcem „pravdy“ a ta může od nynějška být zcela v rozporu s pravdou.

Přes to přece všechno nelze krok Ústavního soudu šmahem odsuzovat. Ústavní soud vyměkl, podlehl nátlaku aktivistických vyděračů a mediální masáži. A tak se nezmohl na jediné dobré, rozumné a soudné konstatování, že pohlaví měnit nelze a že stát takovou deklaratorní změnu nemůže uznat za právně závaznou. Snažil se tedy alespoň o nejlepší ze špatných řešení.

V Británii podle některých průzkumů až 18 procent dvanáctiletých váhá, jakou si zvolí „pohlavní identitu“. Rozkolísanost sexuální

sebeidentifikace je logickým důsledkem masivní progresivistické propagandy, která prosákla do všech typů škol, do médií i do umění. A tak donedávna zcela výstřední porucha doslala podobu masové epidemie. Do toho zde máme skoro mengelovské praktiky hormonálního oddalování puberty a všemožné snižování bariéry pro rozhodnutí nechat na sobě provést nevratný zmrazující zákrok.

Příště čekejme od Ústavního soudu rozhodnutí, že si lze svévolně měnit i věk. Nebo že má člověk právo být považován za dva lidi. Sevším všudy, i s nárokem na dva důchody nebo na dva hlasy ve volbách.

Mnoho z nás by nenapadlo nechat si dělat díry do nosu, tváří či jinam kvůli nějakým trendům. Jiné z nás by nenapadlo nechat si vypalovat do kůže obrázky. A pro většinu z nás není představitelná vize, že si budeme sami dělat jehlou dírky do žil a těmi pak vpravovat do krve nějaké drogy. Přesto to mnozí lidé dělají. A tak není divu, že v atmosféře, kdy hlásit se ke své přirozenosti je dnes projevem zaprděného zpátečnictví, leckdo z nedospělých lidí podlehne tlaku atmosféry a začne usilovat o zvrácený chirurgický zákrok. Zvláště, když mu stát slíbí, že se pak bude jako tvářit, jak respektuje jeho „změnu pohlaví“.

Pitomou legislativu lze změnit. I když tu posvěcenou Ústavním soudem poněkud obtížněji. Ale pořád je to snadnější než zachránit dobrý život zmračeným obětím genderového šílenství. To ono je ve skutečnosti tím středověkem, před kterým verbálně varují transsexuální aktivisté.

9. 5. 2024

Hokejové přemítání

Jiří Weigl

výkonný ředitel IVK

Dnešní glosu je možné psát pouze o hokeji, o velkém úspěchu českého národního mužstva, které před zraky téměř celého národa získalo v Praze titul mistrů světa. Ne-

chci rozebírat sportovní stránku této události, k tomu jsou u nás nepochybně povolanejší. Mě zajímá společenská stránka věci a její některé souvislosti.

Mimořádné hokejové nadšení, až šílenství, které ovládlo česká města, vlajky, hymny a národní barvy, které zaplavily náměstí i ulice, ukazují, jak velkou mají lidé potřebu kolektivní sebeidentifikace, potřebu někam patřit, potřebu hrdosti na svůj národ, na sebe jako jeho součást

i na svoji zemi. Většinou ji běžně nedávají příliš najevo, ale právě sport je takovou stmelující silou, při níž dochází ke kolektivnímu sebepotvrzení. Milióny lidí v těchto chvílích silně emocionálně prožívají svou identitu, sounáležitost s celkem, se zemí a státem. To je veskrze pozitivní stránka sportu a právem je trnem v oku progresivistů, kteří by ve svém ideovém tažení proti národům a národním státům národní mužstva a jejich soutěže nejraději zakázali

a povolili pouze střetávání mnohonárodních klubů.

Celospoolečenská fascinace sportovním úspěchem národního mužstva má i další pozitivní aspekty. Vítězství ve sportu jasně ukazuje, jak se vyplácí usilovná příprava, dosažení profesního mistrovství, obětavá práce. Demonstruje, jak potřebná je týmová spolupráce, připravenost obětovat se za zájmy celku, disciplína a hra podle pravidel, stejně jako kompetentní vedení a pevná ruka schopného trenéra. Všechny tyto součásti nevedou k úspěchu pouze ve sportu, ale obecně v jakékoli oblasti lidských aktivit, ale sport umožňuje lidem toto vše ve zkratce vidět, uvědomit si to, a tím se motivovat k vyšším vlastním výkonům.

Bohužel, takto je úspěchy vrcholových sportovců ochotna vnímat a inspirovat se jimi pouze malá menšina. Většina lidí získá pocit, že „jsme mistři“ tak nějak my všich-

ni, mají dojem, že i oni něčeho významného dosáhli, že se o „nás“ mluví ve světě, že jsme my všichni „dobří“, a tudíž už nemusíme dělat nic. V naší moderní historii se hokej stal únikem, který nám umožňuje dosahovat slavných, ale pouze fiktivních vítězství maskujících faktické prohry nebo nevábnou společenskou a politickou realitu. Vzpomeňme jenom, jak jsme si to „vyřídili“ na ledě se sovětskými okupanty a pak se na dlouhých dvacet let trpně podřídili tvrdé normalizaci. Vítězství hokejistů v Naganu je dodnes prezentováno jako bezmála světodějná událost, jakou u jiných národů představují vítězné bitvy rozhodující války.

Mrzuté je na tom to, že lední hokej je sport, který je populární pouze v několika málo zemích světa, takže o našich „světodějných“ úspěších na mistrovství světa nemá většina lidstva tušení. Fanouškům to ovšem nevadí, ti zažili slastné probuzení do nového dne v pozici světových šampionů.

Úžasné je vítězství hokejistů i pro politiky, kterým mistrovství pomohlo odvést pozornost o nepříliš povzbudivé situace v politice i hospodářství. Dobře si pamatují, že lidé potřebují – řečeno se starými Římany – chléb a hry. S chlebem je to v poslední době horší, minimálně hodně zdražil. Takže vítězné hry jsou darem z nebes. Lid je na chvíli zabaven a zaměstnán jinými věcmi, než těžkostmi vlastního života, a na neschopné politiky na čas zapomněl.

Nic z výše napsaného však nemůže snížit sportovní úspěch českého týmu, který nám svou skvělou hrou rozdal radost a vzácné chvíle národní sounáležitosti. Za to Pastrňákoví a spol. patří náš dík. Oni si ho opravdu zaslouží.

publikováno pod názvem „Hokejisté vyhráli, ale my všichni jsme mistři světa“ v MF Dnes, 28. 5. 2024

Vybírání ukrajinské zatačky

Filip Šebesta
Institut Václava Klause

Prezident Pavel svým vyjádřením o válce na Ukrajině pro britskou televizi Sky News otrásl českým veřejným prostorem. Nemá cenu zde jeho věty opakovat, za všechny snad jen tu klíčovou: „Potřebujeme zastavit válku a začít debatovat o budoucím uspořádání.“ Po rozruchu, který rozhovor vyvolal, byla očekávatelná i jistá relativizace a zjemnění těchto slov. To z Hradu vzápětí přišlo prostřednictvím sítě X.

Ta korekce sice připomenula českou mušnickou iniciativu, ale jádro původního sdělení nijak výrazně nedementovala. Spíše naopak. Prezident napsal: „Vojenská podpora Ukrajiny však nevyklučuje hledání řešení, jak konflikt ukončit. Naopak, to musí probíhat souběžně. Zároveň musí platit, že jakékoli budoucí mírové uspořádání nezbytně předpokládá souhlas Ukrajiny při zohlednění jejích základních zájmů.“

Prezident ale není sám, kdo se s tragickým vývojem na ukrajinském bojišti pomalu začíná sunout do pozice chcímír, dezolát, Putinův agent, porusský šváb atd. Pozoruhodných výroků začíná přibývat. I ministryně Černochová před několika dny připustila možnost mírových jednání. Ukrajina má podle ní „právo se sama rozhodnout, jestli přistoupí na nějaké ústupky Rusku“.

Vybírání prudké ukrajinské zákruty neochvějnými podporovateli dalšího pokračování války tedy začalo.

Dosavadní strategie uplatňovaná v konfliktu na Ukrajině vede k postupnému přisouvání ruských hranic blíž k našemu území. Tento pohyb se nyní zrychlil. To je něco, co není v českém zájmu. Někteří to tvrdíme od počátku války, ať už je jím rok 2014 nebo 2022. Proto byla jednání o uspořádání vztahů s Ruskem, o statutu menšin na východě Ukrajiny a později jednání o příměří a míru vždy v našem ale zejména byla v ukrajinském zájmu.

Ukrajina je válkou trhána na kusy, ztrácí víc a víc svého území a zejména v ní ztrácí miliony svých občanů.

Každá promarněná příležitost k jednání stála Ukrajinu vždy víc. Ukrajinské pozice pro jednání se totiž setrvalě zhoršují. Podmínky jednání před únorem 2022 by bývaly lepší, než byly nepřijaté podmínky po něm a ty byly zase lepší než jakékoli podmínky, které může Ukrajina očekávat dnes. To je popis reality, nikoli projev uspokojení nad tímto stavem. Vůli k jednání je ale možné projevit kdykoli. A dnešní pozice je nepochybně horší než včerejší, ale rozhodně lepší, než bude ta zítřejší.

Ukrajina už nemá důvod čekat na souhlas Západu. Měla by iniciovat jednání s Ruskem sama. Západ jasně prokázal, že mu o ukrajinské vítězství nejde nebo na něj nemá dostatečné kapacity či ochotu tyto kapacity uvolnit. Ukrajina proto nemá důvod se příliš ohlížet na jakkoli definované západní zájmy. Západ Ukrajinu vmanipuloval do smrtícího konfliktu s východním sousedem, který nemohla vyhrát a poskytoval jí pouze takovou podporu, aby válkou udržovanou v chodu Rusko vysíloval. Ta

strategie se nejpozději po selhání ukrajinské ofenzivy ukázala jako zcela mylná a pro Ukrajinu fatální.

Západ za tuto strategii platí „jen“ materiálními zdroji. Ukrajina je válkou trhána na kusy, ztrácí víc a víc svého území a zejména v ní ztrácí miliony svých občanů. Nejtragičtější jsou statisíce mrtvých a raněných, ale Ukrajinu také opustily miliony lidí, a mnoho jiných se kvůli válce a jejím ztrátám nenarodí. Rozsah ukrajinské tragédie je nezměrný.

Všichni, kdo jsme před tímto vývojem varovali už dávno před eskalací války v únoru 2022, jsme byli vysmíváni, poté nám bylo nadáváno, za výzvy k mírovým jednáním jsme byli posměšně označováni za chcímíry, byli jsme zcela vážně obviňováni, že pracujeme ve prospěch Ruska jako jeho agenti nebo alespoň že jsme bezděčnými užitečnými idioty Kremlu apod.

Dnes se tedy začíná vítr obracet. A politici, kteří tuto atmosféru v české společnosti a veřejné debatě pomáhali utvářet a držet v chodu, začínají pomalu přistupovat na naše pozice a vybírat ostrou zatačku do protisměru. Reflexi od nich ale nečekáme. Intelektuální poctivost nepatří mezi jejich přední ctnosti. Jistá satisfakce to však je. I když je její příchut s ohledem k tragickým okolnostem a životům zmařeným za celou dobu, kdy se mělo jednat, poněkud hořká. I tak je ale dobře, že i čeští politici, kteří vždy patřili mezi přední podporovatele konceptu boje až do posledního Ukrajince dnes obracejí.

Ano, pane prezidente. Potřebujeme zastavit válku a začít debatovat o budoucím uspořádání. Jednání vždy bylo v českém zájmu a vždy to byl a je proukrajinský postoj.

16. 5. 2024